

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
HELLENIC ASSOCIATION of FORENSIC SCIENCES

ΑΜΣ: 28969/2012

Τ.Θ. 3310 - Τ.Κ. 10210 - ΑΘΗΝΑ

☎ 69 88 111 800

Αθήνα, 1 Σεπτεμβρίου 2015

Προς

- 1. κ. Πρόεδρο του Αρείου Πάγου**
- 2. κ. Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου**

Κοιν.:

- 1. κ. Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων**
- 2. κ.κ. Προέδρους Εφετείων & Προϊσταμένους Εισαγγελιών Εφετείων Χώρας**
- 3. κ.κ. Προέδρους Πρωτοδικών & Προϊσταμένους Εισαγγελιών Πρωτοδικείων [όπου οι έδρες Εφετείων Χώρας]**

Θέμα: «Προτάσεις για την πιστοποίηση των Πραγματογνωμών».

1. Σας γνωρίζουμε ότι η Ελληνική Ένωση Εγκληματολογικών Επιστημών (συντ. ΕΛ.ΕΝ.ΕΓ.Ε. ή ΕΝΩΣΗ), ως εκ του καταστατικού της (άρθρο 3§1), στοχεύει κυρίως «στην προαγωγή και περαιτέρω καθιέρωση των εφαρμοσμένων εργαστηριακών εγκληματολογικών επιστημών (Forensic Sciences), του ρόλου των Εγκληματολογικών Υπηρεσιών (Forensic Sciences Service/Institutes) και του επιμέρους ρόλου των Δικαστικών Πραγματογνωμών & των Τεχνικών Συμβούλων στην απονομή της Δικαιοσύνης».

Παράλληλα, ως επιμέρους σκοποί της ΕΝΩΣΗΣ είναι μεταξύ άλλων:

- Η επιστημονικά τεκμηριωμένη γνωμοδότηση για θέματα που αφορούν στις εφαρμοσμένες – εργαστηριακές εγκληματολογικές επιστήμες.
- Η αρωγή στην επίλυση επιστημονικών θεμάτων ή προβλημάτων των εφαρμοσμένων – εργαστηριακών εγκληματολογικών επιστημών.
- Η καθιέρωση και εφαρμογή κανόνων δεοντολογίας, διαπιστευμένων διαδικασιών και μεθόδων πιστοποίησης, σε φορείς εφαρμοσμένων-εργαστηριακών εγκληματολογικών επιστημών, σε Δικαστικούς Πραγματογνώμονες & Τεχνικούς Συμβούλους &

- Η διαφύλαξη του επιστημονικού κύρους των μελών της και η με κάθε νόμιμο μέσο προάσπιση του επαγγελματικού τους ρόλου, ακόμη και ενώπιον Δικαστηρίων ή άλλης αρμόδιας Υπηρεσίας ή Αρχής, της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Η ΕΝΩΣΗ διαθέτει, ενεργούς, τους κατωτέρω Τομείς Ειδίκευσης (Working Groups):

- Τομέας Εξέτασης Εγγράφων & Γραφής {Forensic Examination of Documents & Writing WG} [ΤΕΕΓ],
- Τομέας Εξέτασης Ψηφιακών Πειστηρίων {Forensic Examination of Digital Evidence WG} [ΤΕΨΠ],
- Τομέας Ανάλυσης Ήχου, Εικόνας & Βίντεο {Forensic Audio, Image & Video Analysis WG} [ΤΑΗΕΒ],
- Τομέας Εξέτασης Πυροβόλων Όπλων & Ιχνών Εργαλείων {Forensic Firearms & Toolmarks Examination WG} [ΤΕΠΟΙΕ],
- Τομέας Ανάλυσης DNA {Forensic DNA Analysis WG} [ΤΑDNA],
- Τομέας Φυσικών & Χημικών Εξετάσεων {Forensic Physical & Chemical Examinations WG} [ΤΦΧΕ],
- Τομέας Διερεύνησης Σκηνής Εγκλήματος {Forensic Crime Scene Investigation WG} [ΤΔΣΕ],
- Τομέας Εξέτασης Δακτυλικών Αποτυπωμάτων {Forensic Fingerprints Examination WG} [ΤΕΔΑ],
- Τομέας Τοξικολογίας {Forensic Toxicology WG} [ΤΤ].

2. Σήμερα και με δεδομένες τις εξελίξεις των επιστημών αλλά και του νομικού συστήματος, παγκοσμίως, **απαιτείται ο σχεδιασμός ενός σύγχρονου συστήματος πιστοποίησης των προσόντων των Πραγματογνώμωνων, ώστε αυτοί που περιλαμβάνονται στους Πίνακες Πραγματογνώμωνων των Δικαστηρίων της Χώρας, να διαθέτουν την προσήκουσα επαγγελματική (& γνωστική) επάρκεια & εμπειρία.**
3. Δεδομένων των ανωτέρω και στο πλαίσιο που ορίζεται από τη νομοθεσία - τόσο στο ποινικό όσο και στο αστικό δίκαιο- αναφορικά με τις ειδικεύσεις που αφορούν τους Πραγματογνώμονες των Τομέων Ειδίκευσης της ΕΝΩΣΗΣ, θεωρούμε υποχρέωσή μας να εκφράσουμε τις απόψεις της Ένωσης, ύστερα από εισήγηση της επιστημονικής της επιτροπής (ΕπΕ), για την επαγγελματική κατάρτιση και τα ελάχιστα τυπικά προσόντα που θα πρέπει να διαθέτουν οι Πραγματογνώμονες εγκληματολογικών ειδικοτήτων, ώστε να μπορούν να ασκήσουν, με επιστημονική επάρκεια, τα καθήκοντά τους.
4. Από τις γνώσεις και την εμπειρία μας στη διενέργεια εγκληματολογικών εξετάσεων, προτείνεται όπως ο κάθε Πραγματογνώμονας, των κατηγοριών που

αφορούν στους Τομείς Ειδίκευσης της ΕΝΩΣΗΣ, να διαθέτει, ως ελάχιστα, τα κατωτέρω προσόντα:

- Να κατέχει συναφές¹ με την ειδικότητά του πτυχίο από Πανεπιστημιακό ή Τεχνολογικό Ίδρυμα ή από άλλο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή να είναι απόφοιτος Στρατιωτικών ή Αστυνομικών Σχολών Αξιωματικών, με αντίστοιχη ειδίκευση. Προτάσεις για τη 'συνάφεια' των πτυχίων με την εκάστοτε ειδίκευση μπορούν να υποβληθούν στην περίπτωση που ζητηθεί.
- Να έχει αποκτήσει, από αναγνωρισμένο φορέα², **αντίστοιχο δίπλωμα ειδίκευσης**, η οποία πρέπει να υφίσταται και να αναγνωρίζεται, ως εφαρμοσμένη εγκληματολογική (forensic) ειδικότητα, από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εγκληματολογικών Ινστιτούτων [European Network of Forensic Science Institutes]. Είναι σαφές ότι απλές βεβαιώσεις (ειδίκευσης) από ιδιώτες, σε καμία περίπτωση, δεν θα πρέπει να τυγχάνουν θετικής αξιολογήσεως, αφού ιδιώτες δεν μπορούν να παρέχουν, εκ του νόμου, τέτοιου τύπου, αναγνωρισμένες, εκπαιδεύσεις.

Κατά την εκπαίδευσή του ο ειδικός θα πρέπει, βεβαιωμένα, να έχει ασκηθεί **σε επαρκή αριθμό εργαστηριακών υποθέσεων**, η ποσότητα των οποίων ποικίλει, ανάλογα με τις επιμέρους 'απαιτήσεις' της κάθε ειδίκευσης. Σημειώνεται ότι προτάσεις για τον απαιτούμενο αριθμό εργαστηριακών υποθέσεων³ & χρόνο ειδίκευσης -ανά ειδικότητα- δυνάμεθα να καταθέσουμε οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί.

- Να διαθέτει βεβαιωμένη **εμπειρία** -από 18 έως και 36 μηνών- στο συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο της ειδίκευσής του, του χρόνου εξαρτώμενου ανάλογα με την ειδικότητα. Σημειώνεται ότι προτάσεις για το

¹ Το πανεπιστημιακό πτυχίο θα πρέπει να παρέχει εκείνες τις γνώσεις ώστε επ' αυτού να εδράζεται η εξειδίκευση, και σε καμία περίπτωση να μην αφορά ειδικότητα άσχετη μ' αυτήν.

² Εννοείται φορέας που να έχει, εκ του νόμου, τη δυνατότητα να παρέχει & να πιστοποιεί τέτοιες εξειδικεύσεις, όπως τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, κρατικές Υπηρεσίες (Δ.Ε.Ε., Ε.Σ.Υ.Δ.) & εγκληματολογικοί οργανισμοί (IACIS, ENFSI) κλπ.

³ Σύμφωνα με το International Society of Forensic Genetics απαιτούνται 100 εκθέσεις (reports) για τον επιστήμονα σε θέματα πατρότητας (Experience shall be documented by preparation of at least 100 reports covering all major aspects of paternity testing)

χρόνο επαγγελματικής εμπειρίας -ανά ειδικότητα- δυνάμεθα να καταθέσουμε οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί. Είναι σαφές ότι η απόκτηση συναφούς μεταπτυχιακού τίτλου (Master ή διδακτορικού) σαφώς προσμετράται ως επιπλέον προσόν για το συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο, ισχυροποιώντας την επάρκεια του ειδικού.

5. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην τάση, σε παγκόσμιο επίπεδο, πιστοποίησης & διαπίστευσης ειδικών και εργαστηρίων κατά ISO. Στην περίπτωση του DNA, για παράδειγμα, έγκυρα και αποδεκτά θεωρούνται τα αποτελέσματα γενετικών αναλύσεων τα οποία προέρχονται από Πραγματογνώμονες⁴ εργαστηρίων που έχουν διαπίστευση κατά ISO 17025.
6. Μετά ταύτα θεωρούμε απαραίτητη **τη συγκρότηση ενός οργάνου**, από το Υπουργείο Δικαιοσύνης ή άλλον αρμόδιο φορέα, στο οποίο θα μπορούσε να ανατεθεί και η μελέτη των συστημάτων πιστοποίησης των Πραγματογνώμωνων, που εφαρμόζονται σ' άλλες Χώρες, προκειμένου στη συνέχεια να προκύψουν επεξεργασμένες και άμεσα εφαρμόσιμες προτάσεις για την ελληνική πραγματικότητα, στη βάση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, χωρίς ωστόσο να αποκλείεται και η παράλληλη πραγματοποίηση κάποιων νομικών μεταρρυθμίσεων, που θα πρέπει να έχουν ως στόχευση την απλούστευση των διαδικασιών, τη διαφάνεια και την ποιοτικότερη παροχή εξειδικευμένων εγκληματολογικών εξετάσεων (forensic examinations).

Στο μέλλον η ιδέα της κατάρτισης ενός ενιαίου Πίνακα Πραγματογνώμωνων για όλη την επικράτεια, σε αντίθεση με το ισχύον σύστημα, που απαιτεί διαφορετικούς Πίνακες Πραγματογνώμωνων ανά Πρωτοδικείο/Εισαγγελία, θα πρέπει ενδεχομένως να μελετηθεί, ιδιαίτερα για τις περιπτώσεις εγκληματολογικών ειδικοτήτων που δεν υπάρχουν ευρέως, καθώς στη Χώρα μας οι εν λόγω ειδικοί είναι -κατά βάση- συγκεντρωμένοι στα κεντρικά Πρωτοδικεία και δεν είναι κατανεμημένοι σ' όλους τους Πίνακες Πραγματογνώμωνων των Πρωτοδικείων ή των Εισαγγελιών της Χώρας.

⁴ εξουσιοδοτημένους υπεύθυνους υπογραφής [κατά ISO]

7. Η ΕΝΩΣΗ είναι σε θέση, στην περίπτωση που αυτό ζητηθεί αρμοδίως, να καταστήσει πιο συγκεκριμένα -κατά Τομέα Ειδίκευσης- τα επιμέρους κριτήρια αξιολόγησης & πιστοποίησης των Πραγματογνωμόνων, στα οποία -μεταξύ των άλλων- θα μπορούσε να περιλαμβάνεται και δήλωση του Πραγματογνώμονα για το φορέα ή και τον εργαστηριακό εξοπλισμό που χρησιμοποίησε για τις εργαστηριακές εξετάσεις που διενήργησε (ανάλογα με τον τομέα/ειδικότητα και όπου αυτό απαιτείται).
8. Παρακαλούμε για την ενημέρωσή σας επί των ανωτέρω, διατελώντας πάντα στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συνεργασία, στα πλαίσια των σκοπών της ΕΝΩΣΗΣ, συνδράμοντας, στο βαθμό του εφικτού, στην ορθότερη απονομή της δικαιοσύνης στη Χώρα μας.

Τα μέλη του Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος Δ.Σ.